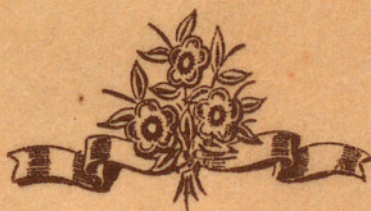

L'ESCUPTOR

ANDREU ALEU
I TEIXIDÓ

NOTES BIOGRÁFIQUES

Andres Men

1 1/2 cal [unclear]

L'ESCULTOR
ANDREU ALEU
I TEIXIDÓ

NOTES BIOGRÀFIQUES

BARCELONA

1930

R. 42. 343

EDICIÓ PRIVADA DE
CENT EXEMPLARS

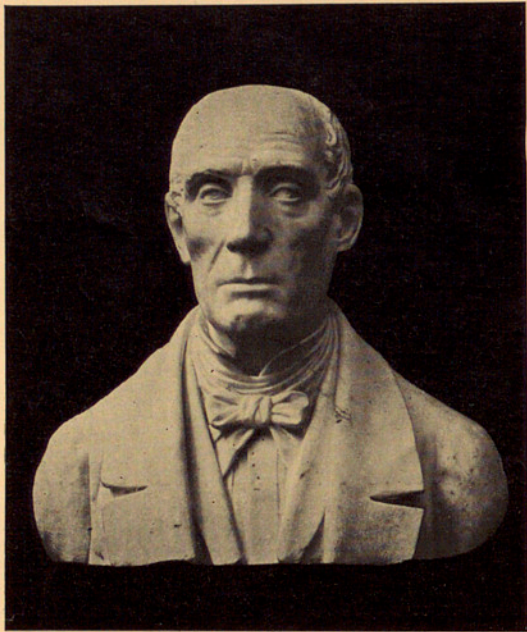
N.º 48

Andreu Aleu i Teixidó, escultor català, va néixer a Tarragona, el dia 25 de gener de 1829. Aquesta data el situa en una època, en la qual tot esforç en el camp de l'escultura té un valor de voluntat i vocació que difícilment podem trobar en els nostres temps de recobriment de l'esperit. L'escultura amb prou feines era conreada en la nostra terra, i els delectants de per aci amaven preferentment els artistes estrangers. Els nostres escultors seguien el mestratge de les arts clàssiques vistes a través de Canova, amb tots els seus defectes i desviacions. No tan sols s'imitava l'estil dels grecs i romans, sinó també els mateixos arguments. La generació a què pertany Andreu Aleu és la que tingué la glòria de retrobar la tradició i donar valor pròpia a l'escultura catalana.

Aleu, a l'edat de dotze anys, seguint els impulsos de la seva vocació artística, començà els seus estudis de dibuix i assolí ben aviat totes les distincions atorgables a l'Escola Provincial de la seva ciutat nadiua, sota la direcció d'En Bernat Verderol, assenyalat mestre en l'art de l'escultura i de

l'estatuària. Entrà, més tard, a modelar en el taller de l'esmentat mestre, qui observant les aptituds del deixeble per a l'escultura, li aconsellà que es traslladés a Barcelona, on es perfeccionaria i ampliaria els seus estudis.

*Domingo Aleu
(Pare de l'escultor).*

Posat a Barcelona, es matriculà a l'Escola de Dibuix, Anatomia, Perspectiva i Escultura, sota la direcció d'En Damià Campeny Estrany. L'any 1851, pregat de l'escultor En Manuel Carbonero perquè l'ajudés en l'ex-

cució de diverses obres escultòriques destinades al Teatre Reial de Madrid, marxà a aquesta capital, amb la idea d'assistir ensems a les aules de dibuix i modelatge de la Reial Acadèmia de Sant Ferran.

Als dos anys d'estada a Madrid, retornà a Barcelona, i repregué la seva tasca amb més fe i entusiasme que mai, a l'Escola de Belles Arts.

En 1856, Andreu Aleu, al bo dels seus 27 anys, ple d'optimisme i confiança, prengué part en unes renyides oposicions hagudes a l'Acadèmia de Sant Ferran de Madrid per proveir la vacant de la càtedra d'Escultura a l'Escola

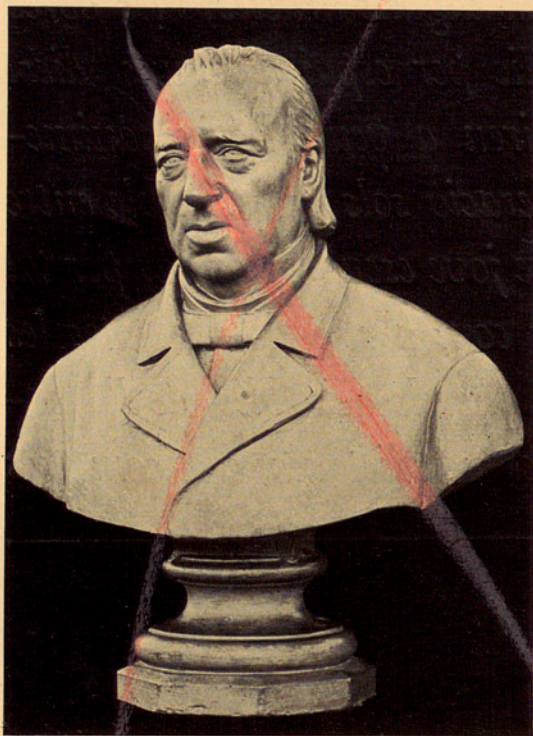
ANDREU ALEU

de Belles Arts de Barcelona, produïda per la mort del seu titular, el gran escultor català *Damià Campeny*. Finitos els exercicis d'oposició, es retragueren alguns artistes, i les obres dels restants s'exposaren al públic per espai d'alguns dies. Artistes i amants de l'art acudiren a veure-les i unànimement es considerava que la deliberació sols era possible entre les obres de l'*Aleu* i les d'un altre jove escultor català, per tal com les obres llurs eren tingudes com a superiors a totes les altres. Així no és gens estrany que els deixebles de l'Acadèmia, bon punt saberen que el veredict no era com tots esperaven, promoguessin un tan fort aldarull, que calgué la intervenció de la força pública, arrencaren la corona de llorer que ornava les obres de l'afavorit, i la col·locaren damunt dels dos preferits, amb una llaçada que portava la següent inscripció: «*Al verdadero mérito*». No en tingueren prou amb aquesta demostració de simpatia, sinó que firmaren una exposició al ministre de Foment, *Sr. Luxan*, en la qual es demanava justícia, la premsa tota s'uni a la sol·licitud, i després d'una

Evarist Arnús
(Asil Arnús, Badalona).

intervenció dels diputats catalans s'obtingué la revisió del veredict (1). Examinades, altra volta, les obres dels

Antoni Bergnes de les Cases
(Propietat de la família Gimbernat).

opositors per un nou tribunal format pels artistes de més prestigi de Madrid i una delegació del Ministeri de Foment, foren col·locades en primer lloc les d'Andreu Aleu. El Sr. Luxan, convençut de la justícia del nou veredict, el nomenà catedràtic d'Escultura en l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona.

A 15 de maig de 1872, fou nomenat per a exercir la càtedra de Dibuix Artístic a la mateixa Acadèmia, càtedra que ja no havia d'abandonar fins al dia de la seva mort. També fou designat secretari de la secció d'Escultura i vice-director de l'Escola de Belles Arts.

Aleu és escultor d'escassíssima producció, ja que diverses circumstàncies de la seva vida no l'ajudaren a desplegar una gran activitat en l'exercici de la seva professió. Sobretot la seva declarada vocació de professor el lligà estretament a l'ensenyança que tenia encomanada a Llotja,

SANT JORDI

(Façana de la Diputació de Barcelona)

1
2 cool

i l'apartà una mica massa de la vida de taller per a consagrar-se, d'una manera més eficaç, a la formació artística dels seus deixebles. Altrament, tenia un elevat concepte de l'escultura, servit en tot moment amb un gran afecte i devoció i que indubtablement el portà a un excessiu rigor en la crítica interna de la seva producció, fins a l'extrem de destruir amb el martell algunes de les pròpies obres admirades dels seus companys. Es pot ben dir que els seus últims temps foren de marcada vacil·lació, puix que va fer i desfer moltíssim, sempre descontentadis, talment com si volgués crear quelcom internament sentit i el seu esperit d'artista, més exigent que mai, considerés no haver encara aconseguit de realitzar el seu ideal.

Ha estat considerat com un artista pulcre i honest, noble i digne (2); fou volgut de tothom, sobretot dels seus deixebles, que l'admiraven i respectaven. El seu criteri just i ponderat en l'apreciació dels treballs dels seus companys, el féu figurar, molt sovint, en els jurats qualificadors de les nostres exposicions.

Isabel II

(Museu Municipal de Barcelona).

Fou mestre d'una generació d'artistes que estudiaren en el seu taller i entre els quals es destaquen els notables escultors Nobas, Fuxá, Alentorn i Carbonell.

La premsa tota, sense excepció, li dedicà sentides necrologies, amb motiu del seu traspàs esdevingut el dia 3 de setembre de 1900, en la seva casa torre de Sant Boi de Llobregat (3).

* * *

No ens és possible donar una llista gaire extensa, ni tampoc completa, de les obres produïdes per Andreu Aleu, ja que moltes vegades no les signava i, demés, no tingué cura de registrar-les en els seus manuscrits. Entre les seves obres conegudes apuntem les següents:

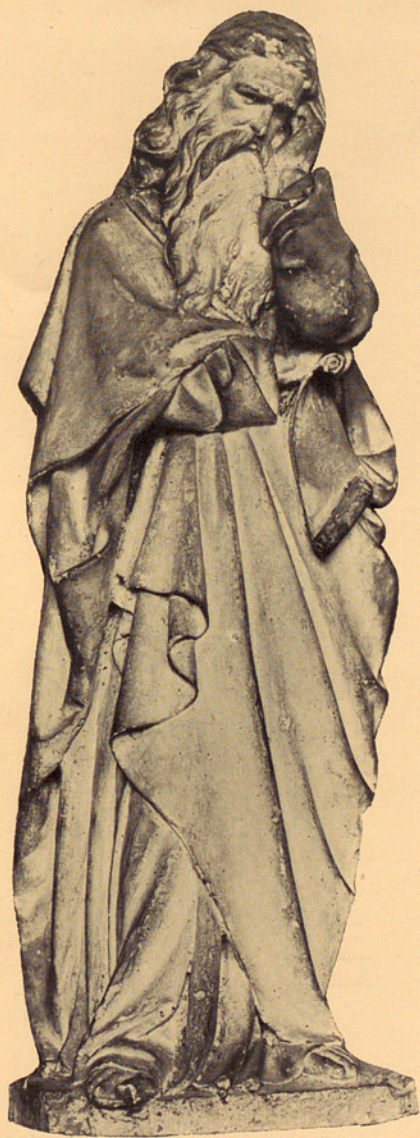
Sant Jordi. — Estàtua eqüestre, esculpida en marbre i col·locada en el fornicol de la façana principal de la Diputació de Barcelona. L'execució li fou encarregada per concurs i per unanimitat, en 1856. Aquesta estàtua fou distingida amb el primer premi d'escultura en l'Exposició de Belles Arts, celebrada a Madrid en 1871, i hom la considera com la seva obra cabdal.

Isabel II. — Estàtua de grans proporcions i esculpida en marbre; es trobava col·locada en el Saló de Sessions de la Diputació de Barcelona. En ocasió dels turbulents fets de setembre de 1868, uns escamots d'elements revolu-

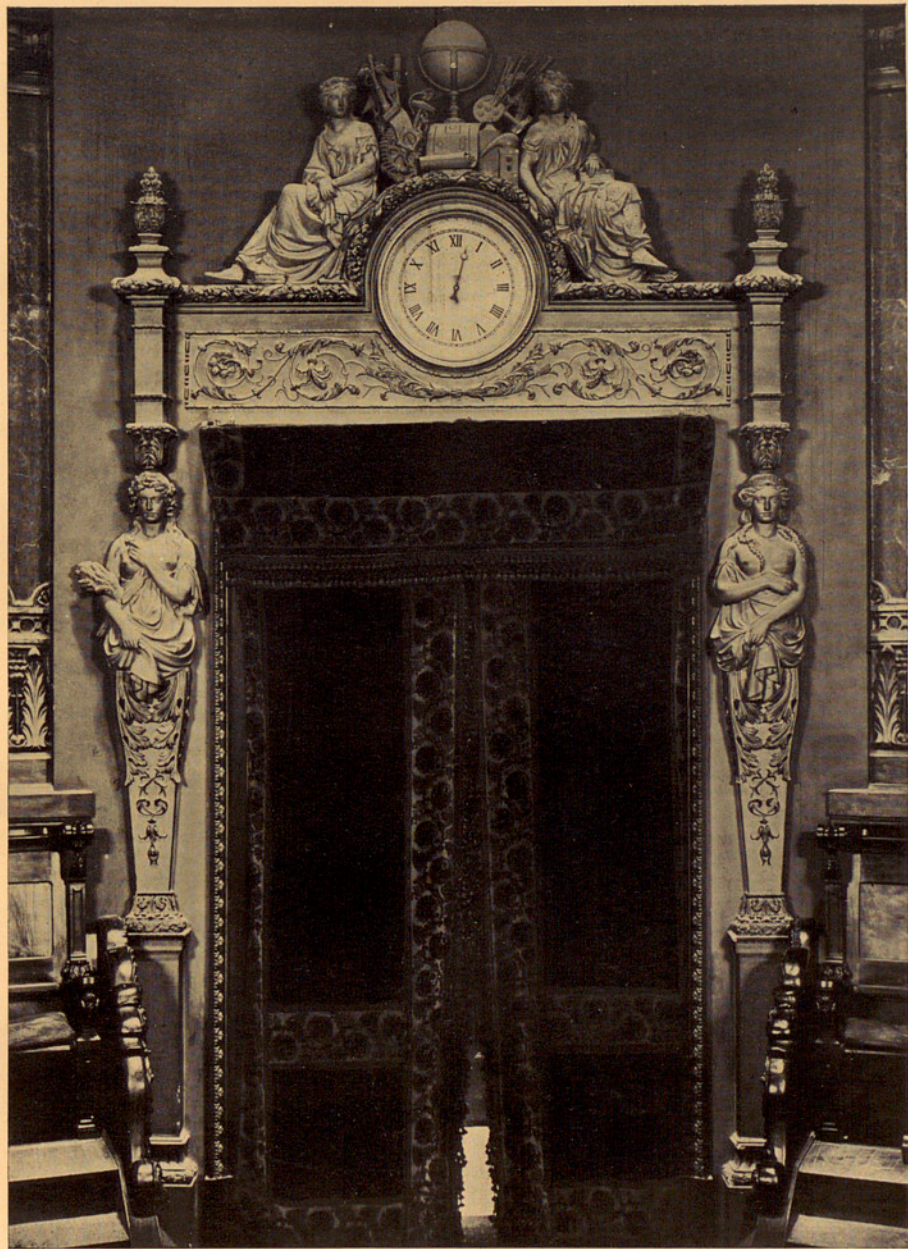

SANT CRIST

(Propietat de la família Aleu Romeu)

PROFETA JEREMIES
(Acadèmia de Ciències Naturals i Arts)

PORTA DEL SALÓ DEL NOU CONSISTORI
(Ajuntament de Barcelona)

SANT JOSEP

(Església parroquial de Sta. Maria, de Mataró)

Fou membre jurat de l'Exposició d'Objectes Artístics, de 1868.

A l'Ateneu Barcelonès, en 1852, formà part de la Comissió de la Biblioteca i, més endavant, ocupà els càrrecs de president de la Secció de Belles Arts i membre de la Junta Directiva.

Fou individu de l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona.

En 1874 fou designat per a formar part d'un jurat d'oposicions a una càtedra d'ensenyaments lliures d'escultura, pintura i gravat sostinguda pel Cos Provincial.

Un any més tard integrà el tribunal que judicà unes oposicions per a proveir una càtedra de l'Acadèmia Provincial de Belles Arts.

En 1876 fou nomenat individu de la Comissió de la Junta d'Agricultura, Indústria i Comerç per a l'Exposició de Filadèlfia.

Formà part del jurat del concurs d'Arts Decoratives i llurs aplicacions a la Indústria, organitzat per l'Institut del Foment del Treball Nacional de Barcelona, en 1890.

A Tarragona, en 1881, fou membre del jurat per al Certamen d'homenatge al Sacratíssim Cor de Jesús.

En 1887, integrà el jurat dels expositors del primer Certamen Internacional de Barcelona.

Intervingué en l'Exposició Universal de Barcelona

de 1888, com a president de la secció d'Escultura per a l'admissió i col·locació d'obres, i després com a president del jurat de premis de la mateixa secció.

En 1889 fou nomenat vice-president de la Junta Directiva del Circol Artistic i de la Comissió Executiva de l'Exposició que aquesta entitat organitzà en 1900.

L'Ajuntament de Barcelona, en 1895, el designà per a formar part de la Junta tècnica dels Museus de Belles Arts, Indústries Artistiques i Reproduccions.

EVA

(Un dels seus últims estudis)

EVA
(Dors de l'anterior estudi)

NOTES

(1) *En l'explicació d'aquest fet, tenim present una lletra de l'Aleu adreçada a la família, poc abans de sortir de Madrid, després d'haver guanyat les oposicions. Amb lleugeres modificacions s'explica la mateixa cosa en el número 21 de Gener de 1856, del diari «El Ancora», que aleshores veia la llum a Barcelona. També se'n parla en el «Diccionario de Escritores i Artistas Catalanes del siglo XIX», de D. Antonio Elias de Molins.*

(2) *«L'Escultura Catalana Moderna» de Feliu Elies, vol. II.*

(3) *Entre els altres diaris que portaven informació apuntem els següents: «El Mercantil», «La Publicidad», «El Noticiero Universal», «La Vanguardia», «Diari de Catalunya», «Diario de Barcelona», «El Comercio», «El Diluvio», «L'Esquella de la Torratxa» i «La Opinión de Tarragona».*

(4) *A aquesta estàtua se li atribueixen 300 quintars de pes.*

(5) *Vegeu el llibre de «Records i Fantasies», Apel·les Mestres.*

BIBLIOGRAFIA

Elias de Molins. — Diccionario de Escritores y Artistas del siglo XIX.

Ilustración Española y Americana (1871).

Ossorio y Bernard. — Galería Bibliográfica de Artistas Españoles del siglo XIX.

Serrano y Fatigati. — La Escultura en Madrid, «Boletín de la Sociedad Española de Excursiones».

Ruiz y Porta. — Tarraconenses Ilustres.

Miquel y Badia. — El Arte en España.

Apeles Mestres. — Records i Fantasies.

Feliu Elias. — L'Escultura Catalana Moderna.

Puig i Alfonso. — Curiositats Barcelonines.

K. Voermann. — Historia del Arte.

Dr. Ulrich Thieme und Dr. Felix Becker. — Allgemeines Lexikon der Bilden den Künstler.

AQUESTA BIOGRAFIA DE L'ESCUPTOR ANDREU ALEU,
AFECTUOSA MEMORIA QUE ELS SEUS LI DEDIQUEN
AMB MOTIU DEL CENTENARI DE LA SEVA
NAIXENÇA, FOU ACABADA D'ESTAM-
PAR EN LA IMPREMIA ALTÉS,
DE BARCELONA, EL DIA
IX DE MARÇ DE L'ANY
DEL SENYOR
MCMXXX

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

1501212198

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA
DE BARCELONA

BIBLIOTECA *R. Mor.*

REG. *42.343 C II*

SIG. *73.071.1 (M) E2*

JK

Res Mar C 11/31